

I Z V J E Š T A J
o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja
Mikrokreditnog društva
PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo
za 2023. godinu

Banja Luka, mart 2024. godine

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	7
BILANS USPJEHA.....	11
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	16
BILANS TOKOVA GOTOVINE	14
OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU	19
OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	20
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	35-47

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Upravnom odboru i vlasnicima MKD PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Mikrokreditnog društva PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2023. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2023. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su u primjeni u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Ispravka/umanjenje vrijednosti za pokriće kreditnih gubitaka	
Kao što je navedeno u napomeni 4.11, Društvo je iskazalo potraživanja za date kredite u bruto iznosu od 16.490.744 KM, i ispravku/umanjenje vrijednosti u iznosu od 543.347 KM.	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja djelatnosti Društva, ispitali smo troškove po rezervama za pokriće kreditnih gubitaka, u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> , a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> i Odlukom o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07) navedenoj u opisu ključnog revizorskog pitanja.
Kao što je navedeno u napomeni 4.12, Društvo je iskazalo potraživanja po kamatama i provizijama za date kredite u bruto iznosu od 16.197 KM, i ispravku/umanjenje vrijednosti u iznosu od 11.756 KM.	

(nastavlja se)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Rezerve za pokriće kreditnih gubitaka	
Društvo je dužno da se prilikom obračunavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka pridržava Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07) i MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> . Ispravka vrijednosti iskazana po MSFI 9 – <i>Finansijski instrumenti</i> je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom navedene Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija.	U cilju procjene prikladnosti utvrđenih rezervisanja za pokriće kreditnih gubitaka mi smo: - Procijenili značajne procese kreditnog poslovanja. - Identifikovali i testirali sistem interne kontrole, posebno ključne kontrole uključene u odobravanje kredita, tekući proces praćenja i ranog otkrivanja problema u naplati, i značajnih povezanih lica i izvršili testiranje sistema interne kontrole za ispravno određivanje kategorije komitenta i odmjeraivanje sredstava obezbjeđenja. - Izvršili provjeru i procjenu adekvatnosti vrijednosti sredstava obezbjeđenja po plasmanima. - Testirali, na bazi uzorka, da li su dani kašnjenja u potpunosti identifikovani i da li su se desili događaji koji značajno utiču na sposobnost otplate plasmana od strane dužnika koji kasne sa otplatom. - Provjerili, na bazi uzorka, pojedinačna rezervisanja za kreditne gubitke kako bismo mogli da procijenimo adekvatnost istih. Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost iskazanih ispravki na dan 31.12.2023. godine.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

(nastavlja se)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezanu objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

(nastavlja se)

(nastavak)

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zatjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d.o.o.
Banja Luka, Gajeva broj 12
Datum: 19.03.2024. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izvještaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2023. godine

u KM

Grupa računa, račun	Pozicija	Oznaka AOP-a	Napomena	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5	6
	SREDSTVA				
	1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (002 do 004)	001		1.801.240	240.976
000, 001, 002, 009 (dio), 050, 051, 052, 059 (dio)	1.1. Gotovina	002		1.801.240	240.976
004, 009 (dio), 010 (dio), 011, 019 (dio), 060 (dio), 061, 069 (dio)	1.2. Sredstva na računima po viđenju kod Centralne banke	003			
003, 009 (dio), 020 (dio), 021(dio), 029 (dio), 053, 059 (dio), 080 (dio), 089 (dio), 190 dio), 191 (dio), 199 (dio), 290 (dio), 299 (dio)	1.3. Ostali depoziti po viđenju	004			
	2. Finansijska sredstva po fer vrijed- nosti kroz bilans uspjeha (006 do 008)	005			
126 (dio), 136 (dio), 226 (dio)	2.1. Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	006			
126 (dio), 136 (dio), 226 (dio)	2.2. Finansijska sredstva za koja je izabrano da se ne mjere po fer vrijed- nosti kroz ostali ukupni rezultat	007			
016, 017, 025, 026, 066, 085, 120, 121, 130, 131, 140, 141, 142, 143, 184, 185, 194, 195, 199 (dio), 220, 221, 240, 242, 284, 294, 299 (dio)	2.3. Finansijska sredstva koja se nisu kvalifikovala za mjerenje po amortizo- vanoj vrijednosti, niti po fer vrijed- nosti kroz ostali ukupni rezultat	008			
	3. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (010 do 012)	009		15.947.397	6.987.461
127, 137, 227	3.1. Ulaganja u vlasničke instrumente	010			
122, 123, 129 (dio), 132, 133, 139 (dio), 222, 223, 229 (dio)	3.2. Hartije od vrijednosti	011			
014, 015, 019 (dio), 023, 024, 029 (dio), 064, 069 (dio), 083, 089 (dio), 145, 146, 147, 148, 149, 181, 183, 189 (dio), 192, 193, 199 (dio), 245, 247, 249 (dio), 281, 289 (dio), 292, 299 (dio)	3.3. Dati krediti i ostali dužnički instrumenti	012	3	15.947.397	6.987.461
	4. Finansijska sredstva po amortizo- vanoj vrijednosti (014 do 018)	013		4.441	39.373
010 (dio), 019 (dio), 060 (dio), 069 (dio)	4.1. Obavezna rezerva kod Centralne banke	014			
124, 125, 128, 129 (dio), 134, 135, 138, 139 (dio), 224, 225, 228, 229 (dio)	4.2. Hartije od vrijednosti	015			
012, 013, 018, 019 (dio), 020 (dio), 021 (dio), 029 (dio), 062, 068, 069 (dio), 080 (dio), 089 (dio)	4.3. Depoziti kod drugih banaka	016			
020 (dio), 021 (dio), 029 (dio), 080 (dio), 089 (dio), 190, 191, 199 (dio), 10, 11, 180, 182, 189 (dio), 20, 280, 289 (dio), 290, 299 (dio)	4.4. Dati krediti	017			
022, 029 (dio), 082, 089 (dio), 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 250, 251, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259	4.5. Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	018	4	4.441	39.373
152, 162, 252	5. Potraživanja po finansijskom li- zingu	019			
144, 244	6. Derivatna finansijska sredstva	020			
033	7. Unaprijed plaćeni porez na dobit	021			
37	8. Odložena poreska sredstva	022			
30	9. Nekretnine, postrojenja i oprema	023		350.033	214.719

34	10. Sredstva uzeta u zakup	024		
33	11. Investicione nekretnine	025		
311, 312, 313, 314, 317, 318, 319	12. Nematerijalna sredstva	026		
310	13. Goodwill	027		
170, 179 (dio), 270, 279 (dio)	14. Ulaganja u zavisna društva	028		
171, 179 (dio), 271, 279 (dio)	15. Ulaganja u pridružena društva	029		
172, 179 (dio), 272, 279 (dio)	16. Ulaganja u zajedničke poduhvate	030		
350, 351, 359 (dio)	17. Stalna sredstva namijenjena pro- daji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	031		
027, 028, 029 (dio), 030, 031, 032, 034, 035, 036, 037, 038, 039, 07, 087, 088, 09, 196, 197, 198, 199 (dio), 296, 297, 298, 299 (dio), 32, 358, 359 (dio), 36	18. Ostala sredstva i potraživanja	032	202.851	98.980
	(A) UKUPNO SREDSTVA (001+005+009+013+019+020+021+022+023+024+025+026+027+028+029+030+031+032)	033	18.305.962	7.581.509
91, 92	(B) VANBILANSNA EVIDENCIJA	034	1.550.618	538.903
	(V) UKUPNO SREDSTVA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (033+034)	035	19.856.580	8.120.412

BILANS STANJA (NASTAVAK)
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2023. godine

u KM

Grupa računa, račun	Pozicija	Oznaka AOP-a	Napomena	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5	6
	OBAVEZE				
432, 433, 442, 443, 487, 488, 496, 497, 532, 533, 587, 596	1. Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	101			
	2. Finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti (103 do 108)	102		16.022.531	5.785.779
400 (dio), 401 (dio), 402, 405 (dio), 410 (dio), 411 (dio), 412, 415 (dio), 420 (dio), 421(dio), 480 (dio), 483 (dio), 490 (dio), 493 (dio), 500 (dio), 501 (dio), 502, 505 (dio), 520 (dio), 580 (dio), 590 (dio)	2.1. Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	103			
400 (dio), 401 (dio), 403, 405 (dio), 410 (dio), 411 (dio), 413, 415 (dio), 420 (dio), 421 (dio), 480 (dio), 483 (dio), 490 (dio), 493 (dio), 500 (dio), 501 (dio), 503, 505 (dio), 520 (dio), 580 (dio), 590 (dio)	2.2. Depoziti od klijenata	104			
404, 408, 409, 414, 418, 419, 424, 425, 426, 427, 480 (dio), 483 (dio), 491, 492, 494, 495, 504, 508, 509, 524, 526, 580 (dio), 591, 592	2.3. Uzeti krediti	105	7	7.703.248	1.070.635
462, 552	2.4. Obaveze po lizingu	106			
430, 431, 440, 441, 530, 531	2.5. Izdati dužnički instrumenti	107	8	8.319.283	4.715.144
406, 407, 416, 417, 422, 423, 429, 463, 506, 507, 522, 529, 553	2.6. Ostale finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti	108			
434, 534	3. Derivatne finansijske obaveze	109			
475	4. Obaveze za porez na dobit	110		36.725	27.580
465	5. Odložene poreske obaveze	111			
	6. Rezervisanja (113 do 115)	112			
472, 473, 572	6.1. Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	113			
470 (dio), 479 (dio), 570 (dio), 579 (dio)	6.2. Sudski sporovi	114			
470 (dio), 471, 474, 479 (dio), 570 (dio), 579 (dio)	6.3. Ostala rezervisanja	115			
45, 460, 461, 464, 466, 467, 468, 469, 476, 477, 481, 482, 484, 486, 489, 498, 499, 550, 551, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 581, 582, 584, 589, 599	7. Ostale obaveze	116		241.716	419.019
	(A) UKUPNO OBAVEZE (101 + 102 + 109 + 110 + 111 + 112 + 116)	117		16.300.972	6.232.378
	KAPITAL				
	1. Akcijski kapital (119 + 120 – 121)	118		500.000	500.000
800 (dio), 801 (dio), 803 (dio)	1.1. Obične akcije (Vlasnički udjeli / Ostali kapital)	119		500.000	500.000
800 (dio), 801 (dio), 803 (dio)	1.2. Povlaštene akcije	120			

804	1.3. Otkupljene sopstvene akcije	121		
802, 805	2. Emisiona premija ili emisioni gubitak (+/-)	122		
	3. Rezerve (124 do 126)	123	42.456	17.984
810 (dio), 811 (dio)	3.1. Zakonske/statutarne rezerve	124	42.456	17.984
810 (dio)	3.2. Rezerve formirane iz dobiti	125		
811 (dio), 812, 814	3.3. Ostale rezerve	126		
	4. Revalorizacije rezerve (128 do 130)	127		
820	4.1. Revalorizacije rezerve za ne- kretnine, postrojenja i opremu	128		
821	4.2. Revalorizacije rezerve za finan- sijska sredstva mjerena po fer vrijed- nosti kroz ostali ukupni rezultat	129		
822, 823, 829	4.3. Ostale revalorizacije rezerve	130		
	5. Dobit (132 + 133)	131	1.462.534	831.147
830, 832	5.1. Dobit tekuće godine	132	862.859	489.451
831, 833, 834	5.2. Neraspoređena dobit iz ranijih godina	133	599.675	341.696
	6. Gubitak (135 + 136)	134		
840	6.1. Gubitak tekuće godine	135		
841	6.2. Gubitak iz ranijih godina	136		
	7. Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (118 + 122 + 123 + 127 + 131 - 134)	137	2.004.990	1.349.131
	8. Učešća bez prava kontrole	138		
	(B) UKUPNO KAPITAL (137 + 138)	139	2.004.990	1.349.131
	(V) UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL (117 + 139)	140	18.305.962	7.581.509
96, 97	(G) VANBILANSNA EVIDENCIJA	141	1.550.618	538.903
	(D) UKUPNO OBAVEZE, KAPITAL I VANBILANSNA EVIDENCIJA (140 + 141)	142	19.856.580	8.120.412

Potpisano u ime Društva
direktor
Gordana Corsović

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2023. godine

u KM

Grupračuna, račun	Pozicija	Oznaka AOP-a	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
	1. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi (202 do 204)	201		2.553.851	1.405.518
70 (dio)	1.1. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	202		2.553.851	1.405.518
70 (dio)	1.2. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	203			
70 (dio)	1.3. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	204			
	2. Rashodi kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi (206 + 207)	205		564.380	330.627
60 (dio)	2.1. Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanoj vrijednosti	206		564.380	330.627
60 (dio)	2.2. Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	207			
	3. Neto prihodi/(rashodi) od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi (201 – 205) (+/-)	208		1.989.471	1.074.891
71	4. Prihodi od naknada i provizija	209		607.530	269.045
61	5. Rashodi od naknada i provizija	210		162.163	67.755
	6. Neto prihodi/(rashodi) od naknada i provizija (209 – 210) (+/-)	211		445.367	201.290
	7. Obezbvredjenje finansijskih sredstava i rezervisanja (213 do 219) (+/-)	212		-298.725	-139.343
640,740-neto prikaz	7.1. (Neto kreditnogubici)/neto smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	213		-302.138	-138.843
644,744-neto prikaz	7.2. (Neto kreditni gubici)/neto smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	214			
649 (dio)	7.3. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja idruga vrijednosna usklađivanja	215		-2.569	-973
749 (dio)	7.4. Dobici od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja	216		5.982	1.473
641,741-neto prikaz	7.5. (Rezervisanja)/ukidanje ranije priznatih rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	217			
642(dio),643(dio),742(dio),743 (dio) - neto prikaz	7.6. (Rezervisanja)/ukidanje ranije priznatih rezervisanja za sudske sporove	218			
642(dio),643(dio),742(dio),743 (dio) - neto prikaz	7.7. Ostala (rezervisanja)/ukidanja ranije priznatih rezervisanja	219			
	8. Ostali dobici/(gubici) od finansijskih sredstava (221 do 227) (+/-)	220			
622,722-neto prikaz	8.1. Neto dobici/(gubici) od prestanka priznavanja finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	221			

645,745-neto prikaz	8.2. Neto dobici/(gubici) od modifikacija finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti koje nisu rezultirale prestankom priznavanja	222		
646,746-neto prikaz	8.3. Neto efekti promjene vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	223		
620,720-neto prikaz	8.4. Neto dobici/(gubici) od prestanka priznavanja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	224		
621,721-neto prikaz	8.5. Neto dobici/(gubici) od prestanka priznavanja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	225		
647.747-neto prikaz	8.6. Neto dobici/(gubici) od reklasifikacija finansijskih sredstava između poslovnih modela	226		
649(dio),749(dio)-netoprikaz	8.7. Ostali dobici/(gubici) od finansijskih sredstava	227		
648,748-neto prikaz	9. Neto dobici/(gubici) od derivatnih finansijskih instrumenata	228		
680.780-neto prikaz	10. Neto pozitivne/(negativne) kursne razlike	229		
	11. Dobici (gubici) od dugoročnih nefinansijskih sredstava (231 do 241) (+/-)	230		
671,771-neto prikaz	11.1. Netodobici/(gubici) od prestanka priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme	231		
631,731(dio) -neto prikaz	11.2. (Netogubici)/neto dobici od promjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	232		
631,731(dio) -neto prikaz	11.3. (Netogubici)/neto dobici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi	233		
673.773-neto prikaz	11.4. Netodobici/(gubici) od prestanka priznavanja ulaganja u investicione nekretnine	234		
634,734-neto prikaz	11.5. Neto efekti promjene vrijednosti ulaganja u investicione nekretnine koje se vode po fer vrijednosti	235		
632,732-neto prikaz	11.6.(Netogubici)/neto dobici od promjene vrijednosti investicionih nekretnina	236		
672.772-neto prikaz	11.7.Netodobici/(gubici) od prestanka priznavanja nematerijalnih sredstava	237		
630,730-neto prikaz	11.8.(Netogubici)/neto dobici od promjene vrijednosti nematerijalnih sredstava	238		
639(dio),739(dio)-netoprikaz	11.9. Neto dobici/(gubici) od prestanka priznavanja sredstava s pravom korišćenja	239		
633(dio),674(dio),733(dio),774(dio) - neto prikaz	11.10.Netodobici/(gubici) od stalnih sredstava namijenjenih prodaji	240		
623, 639 (dio), 675, 723, 739 (dio),775-neto prikaz	11.11.Ostali (netogubici)/neto dobici od dugoročnih nefinansijskih sredstava	241		
776	12. Prihodiodividendi i učešća	242		
76, 777, 778, 779	13. Ostali prihodi	243	13.983	6.654
65	14. Troškovi zaposlenih	244	673.412	317.020
662	15. Troškovi amortizacije	245	67.026	54.040
660, 661, 663, 664, 665, 669, 676, 677, 679	16. Ostali troškovi i rashodi	246	449.858	225.631
	17. Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	247		
	18. Obezbjeđenjegoodwilla	248		
	19. Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (±208±211±212±220±228± 229 ± 230+242+243-244-245-246+247-248)	249	959.800	546.801
	20. Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (±208±211±212±220±228 ± 229 ± 230+242+243-244-245-246+247-248)	250		
850	21. Tekući porez na dobit	251	-96.941	-57.350
	22.Odgođeni porez na dobit (253 - 254 + 255 - 256)	252		

851	22.1. Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava	253		
852	22.2. Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava	254		
853	22.3. Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza	255		
854	22.4. Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza	256		
	23. Porez na dobit (251 ± 252)	257	-96.941	-57.350
	24. Dobit iz redovnog poslovanja (249 ± 257)	258	862.859	489.451
	25. Gubitak iz redovnog poslovanja (250 ± 257)	259		
633 (dio), 674 (dio), 733 (dio), 774 (dio) - neto prikaz	26. Dobit ili gubitak odobustavljenog poslovanja	260		
	27. Dobit (258 ± 260)	261	862.859	489.451
	28. Gubitak (259 ± 260)	262		
	IZVJEŠTAJO OSTALOM REZULTATU			
	29. Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (± 264 ± 265 ± 266 ± 267 ± 268)	263		
Promjenana 821 (dio)	29.1. Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	264		
Promjenana 822	29.2. Efekt proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")	265		
	29.3. Udio u ostalom rezultatu pridruženog društva iz zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	266		
Promjenana 829 (dio)	29.4. Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha	267		
	29.5. Porez na dobit koji se odnosi na ovestavke	268		
	30. Stavke koje neću biti reklasifikovane u bilans uspjeha (± 270 ± 271 ± 272 ± 273 ± 274 ± 275 ± 276)	269		
Promjenana 820	30.1. Revalorizacija nekretnina, posrojenja i opreme	270		
Promjenana 821 (dio)	30.2. Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	271		
Promjenana 823	30.3. Aktuarski dobici/(gubici) od planovane definisanih primanja	272		
	30.4. Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja u stranog poslovanja	273		
	30.5. Udio u ostalom rezultatu pridruženog društva iz zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	274		
Promjenana 829 (dio)	30.6. Ostale stavke koje neću biti reklasifikovane u bilans uspjeha	275		
	30.7. Porez na dobit koji se odnosi na ovestavke	276		
	31. Ostali rezultati (± 263 ± 269)	277		
	32. UKUPNI REZULTAT (261 ili 262 ± 277)	278		
	33. Zarada po akciji			
	33.1. Osnovna zarada po akciji	279		
	33.2. Razrijeđena zarada po akciji	280		
	34. Dobit/(gubitak) koja pripada:			
	34.1. Većinskim vlasnicima	281	431.430	244.726
	34.2. Manjinskim vlasnicima	282	431.429	244.725
	35. Ukupni rezultat koji pripada:			
	35.1. Većinskim vlasnicima	283	431.430	244.726
	35.2. Manjinskim vlasnicima	284	431.429	244.725

BILANS TOKOVA GOTOVINE
(Izvršetak o tokovima gotovine)
Za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka AOP-a	Napomena	Oznaka (+)/(-)	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6	7
1.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	301		(+)	2.370.897	1.337.335
1.2.	Odlivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	302		(-)	-564.066	-330.626
1.3.	Prilivi od naknada i provizija	303		(+)	569.239	405.937
1.4.	Odlivi od naknada i provizija	304		(-)	-121.508	-35.822
1.5.	Neto prilivi od trgovanja finansijskim sredstvima po fer vrijednost kroz bilans uspjeha	305		(+)		
1.6.	Neto prilivi od trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima	306		(+)		
1.7.	Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	307		(+)	5.282	185
1.8.	Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	308		(-)	-631.233	-295.490
1.9.	Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova	309		(-)	-496.418	-398.397
1.10.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	310		(+)		
1.11.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	311		(-)	-26.549	-73.658
1.12.	Plaćeni porez na dobit	312		(-)	-87.796	-46.866
1.13.	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnim sredstvima i poslovnim obavezama (301 do 312)	313		(+) (-)	1.017.848	562.598
1.14.	Neto (povećanje)/smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke	314		(+) (-)		
1.15.	Neto (povećanje)/smanjenje depozita kod drugih banaka	315		(+) (-)		
1.16.	Neto (povećanje)/smanjenje kredita i potraživanja od klijenata	316		(+) (-)	-9.316.443	-1.984.297
1.17.	Neto (povećanje)/smanjenje potraživanja po finansijskom lizingu	317		(+) (-)		
1.18.	Neto (povećanje)/smanjenje ostalih sredstava i potraživanja	318		(+) (-)		
1.19.	Neto povećanje/(smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija	319		(+) (-)		
1.20.	Neto povećanje/(smanjenje) depozita od klijenata	320		(+) (-)		
1.21.	Neto povećanje/(smanjenje) ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku	321		(+) (-)		
1.22.	Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja za obaveze	322		(+) (-)		
1.23.	Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	323		(+) (-)		
A	Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (313 do 323)	324		(+) (-)	-8.298.595	-1.421.699
2.	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA					
2.1.	Sticanje vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	325		(-)		
2.2.	Prilivi od otuđenja vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	326		(+)		
2.3.	Sticanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	327		(-)		
2.4.	Prilivi od otuđenja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	328		(+)		
2.5.	Sticanje ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	329		(-)		
2.6.	Prilivi od otuđenja ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	330		(+)		
2.7.	Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme	331		(-)	-202.287	-158.199
2.8.	Prilivi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	332		(+)		
2.9.	Sticanje investicionih nekretnina	333		(-)		
2.10.	Prilivi od otuđenja investicionih nekretnina	334		(+)		
2.11.	Sticanje nematerijalnih sredstava	335		(-)		
2.12.	Prilivi od otuđenja nematerijalnih sredstava	336		(+)		

Izvršetak o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2023. godinu

2.13.	Sticanje udjela u zavisnim subjektima	337	(-)		
2.14.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim subjek tima	338	(+)		
2.15.	Sticanje udjela u pridruženim subjektima	339	(-)		
2.16.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim subjektima	340	(+)		
2.17.	Sticanje udjela u zajedničkim poduhvatima	341	(-)		
2.18.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim po duhvatima	342	(+)		
2.19.	Primljene dividende	343	(+)		
2.20.	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	344	(+)		
2.21.	Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	345	(-)		
B	Neto tok gotovine iz aktivnosti investira- nja (325 do 345)	346	(+) (-)	-202.287	-158.199
3.	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
3.1.	Prilivi od izdavanja običnih akcija / uplate vlasničkih udjela	347	(+)		
3.2.	Prilivi od izdavanja povlaštenih akcija	348	(+)		
3.3.	Otkup sopstvenih akcija	349	(-)		
3.4.	Prilivi od prodaje otkupljenih sopstvenih akcija	350	(+)		
3.5.	Isplaćene dividende	351	(-)	-207.000	
3.6.	Prilivi od kredita od banaka	352	(+)	9.699.000	1.908.000
3.7.	Otplate glavnice kredita od banaka	353	(-)	-3.034.994	-1.971.825
3.8.	Prilivi od kredita od drugih finansijskih institucija	354	(+)	6.254.800	2.950.500
3.9.	Otplate glavnice kredita od drugih finan- sijskih institucija	355	(-)	-2.650.660	-1.349.818
3.10.	Prilivi od subordiniranih kredita	356	(+)		
3.11.	Otplate glavnice subordiniranih kredita	357	(-)		
3.12.	Otplate glavnice po lizingu	358	(-)		
3.13.	Prilivi po osnovu emitovanih dužničkih instrumenata	359	(+)		
3.14.	Odlivi po osnovu otplate emitovanih dužni- čkih instrumenata	360	(-)		
3.15.	Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	361	(+)		
3.16.	Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	362	(-)		
V	Neto tok gotovine iz aktivnosti finansi- ranja (347 do 362)	363	(+) (-)	10.061.146	1.536.857
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTO- VINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENA- TA (A + B + V)	364	(+) (-)	1.560.274	-43.041
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	365	(+) (-)	240.976	284.017
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSE- VA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVI- VALENATA	366	(+) (-)		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVA- LENTI NA KRAJU PERIODA (4 + 5 + 6)	367	(+) (-)	1.801.240	240.976

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	u KM											
	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA											
	Oznaka AOP-a	Akcijski kapital - vlasnički udjeli	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacione rezerve za finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacione rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokrivteni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+-7+-8+-9)	UDJELI KOJI NEMAJU KONTROLU (MANJINSKI INTERES)	UKUPNI KAPITAL	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Stanje na dan 01.01.2022. godine	901	500.000	0	3.822	0	0	0	355.858	859.680	0	859.680	
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2022. godine (901±902±903)	904	500.000	0	3.822	0	0	0	355.858	859.680	0	859.680	
5. Dobit/(gubitak) za godinu	905	0	0	0	0	0	0	489.451	489.451	0	489.451	
6. Ostali ukupni rezultat za godinu	906	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7. Ukupan dobit/gubitak 01.01.2022. godine (±905±906)	907	0	0	0	0	0	0	489.451	489.451	0	489.451	
8. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9. Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Objavljenje dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	14.162	0	0	0	-14.162	0	0	0	
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine/01.01.2023. godine (904±907±908-909-910±911±912)	913	500.000	0	17.984	0	0	0	831.147	1.349.131	0	1.349.131	
14. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	914	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15. Efekti ispravke grešaka	915	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

16. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2023. godine (913±914±915)	916	500.000	0	17.984	0	0	0	0	831.147	1.349.131	0	1.349.131
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	0	862.859	862.859	0	862.859
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Ukupan dobit/gubitak 31.12.2023. godine (±917±918)	919	0	0	0	0	0	0	0	862.859	862.859	0	862.859
20. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Sicanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Objavljenje dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	-207.000	-207.000	0	-207.000
23. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	24.472	0	0	0	0	-24.472	0	0	0
24. Ostale promjene	924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25. Stanje na dan 31.12.2023. godine (916±919±920-921- 922±923±924)	925	500.000	0	42.456	0	0	0	0	1.462.534	2.004.990	0	2.004.990

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Gordana Ćorović, direktor
2. Tiana Stanković, sertifikovani računovođa.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Skupština Društva je usvojila finansijske izvještaje za 2023. godinu odlukom broj 52/24 od 05.03.2024. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovala nam je Gordana Ćorović, direktor.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna revizija je definisana internim aktima, i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mjesta.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Mikrokreditno društvo PRO FIN d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) je osnovano Ugovorom o osnivanju broj OPU-IP 1505/2019 od 24.12.2019. godine od strane tri fizička lica.

Rješenjem Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-1931-5/19 od 04.02.2020. godine Društvu je data dozvola za rad i obavljanje mikrokreditnih poslova.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-20-0000087 od 06.03.2020. godine izvršen je upis osnivanja Društva.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-20-0000087 od 28.04.2022. godine izvršen je upis osnivanja poslovnih jedinica Društva u Derventi i Prnjavoru.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-23-000153 od 17.03.2023. godine izvršen je upis osnivanja poslovnih jedinica Društva u Tesliću, Doboju i Vlasenici.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-23-000226 od 03.05.2023. godine izvršen je upis osnivanja poslovnih jedinica Društva u Novom Gradu, Laktašima, Sokocu, Banja Luci i Gradišci.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-23-000431 od 17.08.2023. godine izvršen je upis osnivanja poslovnih jedinica Društva u Palama.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-23-000522 od 26.10.2023. godine izvršen je upis promjene sjedišta i adrese poslovnih jedinica Društva u Derventi i Brčkom.

Osnivački kapital Društva je 500.000 KM.

Organi Društva su:

Skupština, kao organ vlasnika

Upravni odbor, kao organ upravljanja

Direktor, kao organ poslovođenja i

Odbor za reviziju, kao organ nadzora.

Sjedište Društva: Spasovdanska bb, 71123 Istočno Sarajevo

Šifra osnovne djelatnosti: 64.92 – Ostalo odobravanje kredita

Matični broj: 11189890

JIB: 4404562440001.

Na dan 31.12.2023. godine zaposleno je 30 radnika.

3. OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Upravni odbor Društva je 15.07.2020. godine usvojio računovodstvene politike.

Osnovne računovodstvene politike koje su primjenjivane pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja za 2023. godinu su sljedeće:

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo MKD za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda fondacije.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vreme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Preostala vrednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

- 1) postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi nematerijalno sredstvo na kraju njegovog preostalog veka trajanja, ili
- 2) za to nematerijalno sredstvo, odnosno ulaganje postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrednost i to tržište će trajati i na kraju veka tog nematerijalnog sredstva, odnosno ulaganja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja koriguje se i nabavna vrednost.

Nematerijalna ulaganja koja su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrednosti umanjene zatroskove prodaje.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji je koristan vek trajanja je duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po cijeni koštanja.

U nabavnu vrednost, odnosno cenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primenom proporcionalnog metoda.

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se vek trajanja i stope amortizacije propisane u Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dobit.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cena koštanja umanjena za preostalu vrednost.

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Procenu preostale vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme vrši posebna komisija za procenu preostale vrednosti koju obrazuje direktor MKD.

Preostala vrednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika fondacije da se sredstvo otuđi pre isteka roka trajanja ili kada je vrednost na kraju perioda korišćenja sredstva (vrednost otpada) značajna.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja koriguje se i nabavna vrednost.

Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja.

Odstranjen deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Nekretnine postrojenja i oprema koji su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovani kao sredstva namenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procenjuju se po nižoj vrednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja delatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1. ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procenjenog veka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Amortizacija

Rashodi amortizacije stalnih sredstava priznaju se na godišnjem nivou prilikom obračuna poreske osnovice i to primjenom degresivne metode na grupisana sredstva prema sljedećim amortizacionim stopama na grupe sredstava:

1) kompjuteri, informacioni sistemi, softveri i serveri – 40% i

2) oprema i ostala sredstva – 20%.

(4) Osnovicu za obračun amortizacije stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana predstavlja neamortizovana vrijednost grupe sredstava u poreskom periodu, pri čemu se vrijednost grupe sredstava:

1) uvećava za nabavnu vrijednost sredstva, iznos ulaganja u poboljšanja, obnovu i rekonstrukciju stalnih sredstava u grupi, ukoliko se navedeni iznos ulaganja uključuje u nabavnu vrijednost pojedinačnih sredstava u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo,

2) umanjuje za prodajnu vrijednost otuđenih sredstava i naknade primljene za gubitak sredstava i

3) umanjuje za preostali (neamortizovani) iznos obaveze po finansijskom lizingu, u slučaju raskida ugovora o finansijskom lizingu prije isteka predviđenog roka.

(5) Ukoliko je osnovica za obračun amortizacije stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana manja od nule, taj negativan iznos dodaje se poreskoj osnovici, a osnovica amortizacije se postavlja na nulu.

(6) Ukoliko se izvrši otpis pojedinačnih stalnih sredstava iz stava 3. ovog člana rashodi koji nastanu po tom osnovu se ne priznaju prilikom utvrđivanja poreske osnovice.

(7) Ukoliko je osnovica za obračun amortizacije stalnih sredstava manja od 1.000 KM, taj iznos se priznaje u cijelosti kao rashod prilikom utvrđivanja poreske osnovice.“

Alat i sitan inventar

U sitni inventar spadaju kratkotrajna (do 1 godine) sredstva za rad koja se ne mogu svrstati u osnovna sredstva zbog male vrijednosti (ispod limitiranog iznosa). Ovdje spadaju razni alati, radna odjeća, itd. Zavisno od upotrebljivosti, sitni inventar se dijeli na sitni inventar na zalihama i sitni inventar u upotrebi.

Evidentiranje materijala, sitnog inventara i ambalaže se vrši kroz evidencije: materijalno knjigovodstvo (analitička evidncija po vrsti, količini i vrijednosti) i finansijsko knjigovodstvo (sintetička evidencija po vrijednosti).

Knjigovodstvena evidencija materijala, sitnog inventara i ambalaže se vrši po stvarnim cijenama.

Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju

MKD priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;

prodaja sredstva mora biti jako verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila jako verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznata kao sredstvo namenjeno prodaji.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Potraživanja i plasmani

Potraživanja za kamatu i naknadu obuhvataju potraživanja za:

Kamatu: prikazuju se potraživanja po osnovu obračunate kamate po plasmanima, koja se odnosi na tekući obračunski period, a dospijeva za naplatu u tekućem ili narednom mjesecu.

Naknadu: potraživanja za naknadu za obradu kredita obračunava se i prikazuje odmah.

Potraživanja po osnovu prodaje i Druga potraživanja.

Ostala potraživanja obuhvataju:

Potraživanja od zaposlenih: iskazuju se potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacija za službena putovanja, po osnovu naknada šteta koje su zaposleni pričinili društvu, po osnovu manjkova koji se nadoknađuju od zaposlenih i druga slična potraživanja.

Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa: iskazuju se potraživanja za više plaćene poreze, doprinose i druge dažbine utvrđene na dan bilansa na računima Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada i Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada.

Potraživanja po osnovu datih avansa: iskazuju se avansi dobavljačima, dati depoziti i kaucije i druga slična potraživanja u domaćoj valuti.

Potraživanja za više plaćeni porez na dobit: iskazuje se više plaćeni porez u odnosu na poresku obavezu utvrđenu za obračunski period.

Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja: iskazuju se potraživanja za naknadu za korisnike paketa usluga od klijenata društva, a obračunava se i prikazuje naknada koja dospijeva u tekućem mjesecu.

Potraživanja po datim sredstvima: iskazuju se potraživanja po sredstvima datim pravnim licima za obavljanje određenih poslova iz operativnog poslovanja u ime i za račun banke i druge finansijske organizacije.

Plasmani obuhvataju date mikrokredite.

Početno priznavanje se vrši na osnovu ugovora o kreditu i otplatnog plana koji je njegov prilog.

Plasman se prikazuje u visini glavnice mikrokredita.

Na dan finansijskih izvještaja plasmani se prikazuju u visini neotplaćenog dijela glavnice mikrokredita.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Pod gotovinom i ekvivalentima gotovine se podrazumijeva novac u blagajni, sredstva na računima kod domaćih i inostranih banaka i oročena sredstva kod domaćih i inostranih banaka na period do 90 dana.

Obaveze

Obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu; ili
- b) razmene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja društvo meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, društvo meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje meri po poštenoj vrednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

Rezervisanje za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze i otpisi

Rezervisanje za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze zasnovano je na oceni rizika plasmana po kreditima, potraživanja po kamatama, potraživanja po naknadama, drugih rizičnih potraživanja, te izloženost riziku po osnovu preuzetih obaveza.

Ove pozicije klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća.

Smatra se da je kredit u kašnjenju kada se propusti plaćanje jedne planirane rate.

Za izračunavanje rezervisanja za moguće gubitke koristi se sljedeća matrica, u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija:

Na kredite u kašnjenju od 1-15 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 2% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 16-30 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 15% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 31-60 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 50% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju od 61-90 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 80% od ostatka glavnice;

Na kredite u kašnjenju preko 90 dana rezervisanje se vrši u iznosu od 100% od ostatka glavnice.

Ostala dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada: a) preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, b) je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveze može pouzdano da se proceni. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja društva rezervisanja za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza kao što su, na primer, obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje.

Merenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gdje je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze.

Zbog vremenske vrednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa pre oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procene budućih tokova gotovine korigovane.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikova svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije:

- a) zajmovi i potraživanja,
- b) finansijska imovina raspoloživa za prodaju,
- c) finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i
- d) ostale finansijske obaveze.

Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

(a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad MKD daje novac dužniku bez namjere brze prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti. Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća nederivativnu finansijsku imovinu koja se klasifikova kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih HoV. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke HoV.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju isključivo ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog sticanja profita ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju kod inicijalnog priznavanja. MKD raspoređuje finansijsku imovinu i obaveze u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada:

se imovinom i obavezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti,

klasifikacija uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala, ili imovina ili obaveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

U finansijsku imovinu i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha MKD uključuju derivativne finansijske instrumente, klasifikovane kao finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

(d) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze obuhvaćaju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune, izdane obveznice, subordinirani dug i uzete zajmove.

Priznavanje

Zajmovi i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dani ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha društvo priznaje na datum trgovanja.

Vrednovanje

(a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjani za eventualno umanjenje vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke HoV koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku stjecanja, umanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u računu dobiti i gubitka. Naknadno mjerenje je također po fer vrijednosti.

(d) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve do prestanka priznavanja ili dok njezina vrijednost ne bude umanjena, kada se kumulativni iznos prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi u račun dobiti i gubitka. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Tečajne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dividende na vlasničke HoV raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku kada MKD ostvari pravo naplate.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku.

MKD na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupa finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti) te navedeni događaj (ili događaji) koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine uključuje:

značajne finansijske poteškoće dužnika;
nepoštivanje ugovora, kao što je nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice;
odobranje određenih olakšica dužniku, od strane Banke, zbog ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće dužnika, a koje se inače ne bi razmatrale;
vjerovatnoća da će dužnik ući u stečajni postupak ili drugu finansijsku reorganizaciju;
nestanak aktivnog tržišta za finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća;
dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine nakon njezinog početnog priznavanja, iako smanjenje još nije identificirano za pojedinu finansijsku imovinu unutar grupe.

MKD provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospelja vrednovanih po amortizovanom trošku. Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi.

Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupira se na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti MKD koristi statističke modele i istorijske podatke o vjerovatnoći nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu rukovodstva o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na osnovu istorijskih podataka.

MKD redovno preispituje stope gubitka te očekivane stope oporavka na svaki datum izvještavanja, kako bi osiguralo što tačnije izvještavanje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine važećom u trenutku inicijalnog priznavanja umanjenja vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa ispravka vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko zajam i potraživanje ili ulaganje koje se drži do dospelja imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je priznato umanjenje vrijednosti (kao što je poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta kroz račun ispravke vrijednosti. Iznos otpuštanja priznaje se u bilansu uspjeha.

Kada je zajam nenaplativ, otpisuje se na teret povezanog računa rezervacije za umanjenje vrijednosti. Takvi zajmovi otpisuju se nakon što su preduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

U skladu sa relevantnim propisima Agencije za Bankarstvo Republike Srpske MKD takođe računa i rezervacije u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe Agencije skladno navedenim propisima a u zavisnosti od dana kašnjenja i rezervišu se u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Ukoliko je umanjenje vrijednosti izračunato u skladu sa propisima Agencije veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa MSFI-jevima, navedena razlika umanjuje zadržanu dobit i prikazuje se kao Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti unutar rezervi, te kao takva nije raspoloživa za raspodjelu.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

MKD na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine. U slučaju vlasničkih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u bilansu uspjeha, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u bilansu uspjeha.

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničke HoV klasifikovane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih HoV raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Finansijska imovina koja se vodi po trošku

Finansijska imovina koja se vodi po trošku obuhvaća vlasničke HoV klasifikovane kao raspoložive za prodaju za koje ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti. MKD na svaki datum izvještavanja procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka diskontovanih zahtijevanim tržišnim prinosom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u bilansu uspjeha, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

MKD prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cijelosti ili djelomično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine. To nastaje u slučaju kada MKD to pravo realizuje, napusti ga ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju te finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prestaju se priznavati na datum trgovanja.

Dani zajmovi i potraživanja i ostale finansijske obaveze prestaju se priznavati na dan kada je MKD prenijelo svoja prava odnosno kad je obaveza prestala postojati.

MKD prestaje priznavati finansijske obaveze samo kad prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, MKD će prestati priznavati tu obvezu te će istovremeno priznati novu finansijsku obvezu, s novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

MKD određuje fer vrijednost trezorskih zapisa primjenom internog modela koji uključuje preostali period do dospelosti i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Trezorski zapisi klasifikovani su kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi MKD imalo da prekine ugovor na datum izvještavanja uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Fer vrijednost državnih obveznica klasifikovanih kao raspoložive za prodaju utvrđuje se skladno zaključnoj prodajnoj cijeni na datum izvještavanja ukoliko se radi o aktivnom tržištu, odnosno internom modelu ukoliko tržište nije aktivno.

Specifični instrumenti

a) Derivativni finansijski instrumenti

MKD koristi derivativne finansijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i ulagačkih aktivnosti. MKD ne drži niti izdaje derivativne finansijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasifikovani kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Derivativni finansijski instrumenti koji uključuju terminske ugovore u stranoj valuti te swap ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju u bilansu uspjeha i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontovane gotovinske tokove.

Svi derivativi klasifikuju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako je njihova fer vrijednost negativna.

b) Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještaja o gotovinskom toku i bilansa stanja, gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune.

c) Zajmovi i potraživanja od banaka

Plasmani i zajmovi od banaka klasifikuju se kao zajmovi i potraživanja od banaka i vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

d) Zajmovi i potraživanja od komitenata

Zajmovi i potraživanja od komitenata iskazuju se u neto iznosu umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

e) Vlasničke HoV

Vlasničke HoV klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke HoV

Dužničke HoV klasifikovane su kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti.

g) Ulaganja u pridružene pravne osobe

Ulaganja u pridružene pravne osobe se vrednuju po trošku ulaganja umanjenom za umanjenje vrijednosti.

h) Izdane dužničke HoV

Obveznice koje je izdalo MKD klasifikuju se kao ostale obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku. Premija ili diskont ostvaren prilikom izdavanja bi se evidentirali na teret ili u korist kamatnih troškova metodom efektivne kamatne stope.

i) Uzeti kamatonosni zajmovi i subordinirani dug

Uzeti kamatonosni zajmovi i subordinirani dug klasifikovaju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, ostali prihodi i ostali rashodi poslovanja se knjiže po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja društva obuhvataju se po osnovnom postupku u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, odnosno na teret rashoda/prihoda perioda u kome su nastali.

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti fondacije i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od kamata, naknada, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina, prihodi od doprinosa i participacija i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Prihodi se utvrđuju u trenutku dospeća na naplatu odnosno kada su ostvareni.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti MKD. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke; na primer, one što proističu iz revalorizacije utrživih vrednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrednosti dugoročnih sredstava. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti MKD i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti MKD uključuju rashode kamata i naknada po osnovu uzetih zajmova od drugih finansijskih institucija ili izdatih dužničkih hartija od vrednosti i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi pravnog lica nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju, na primer, one koji su posledica katastrofa, kao što su požar i poplava, ali i one koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava.

Definicija rashoda, takođe, uključuje nerealizovane gubitke, na primer, one proizašle iz efekata porasta kursa strane valute u vezi sa zaduživanjima društva u toj valuti. Kada se gubici priznaju u bilansu uspeha, prikazuju se posebno, zbog toga što je saznanje o njima korisno pri donošenju ekonomskih odluka. Gubici se obično prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

Prihod i rashod od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveze kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope MKD procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke. Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove i naknade, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi sa izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Prihod i rashod od kamata priznat u dobiti ili gubitku uključuje:

Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortiziranom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope.

Kamate na dužničke HoV raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Naknade i provizije koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u prihod od naknada i provizija.

Ostale naknade i provizije za ostale usluge, priznaju se u bilansu uspjeha po obavljanju pojedine usluge. Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primitku usluge. Ostale naknade i provizije za ostale usluge prikazuju se u operativnim prihodima odnosno rashodima.

Prihod i rashod od premija osiguranja

Radi osiguranja plasmana, MKD može sklopiti ugovor sa društvom za osiguranje po kome se generalnom polisom osiguranja osiguravaju mali plasmani.

Premiju osiguranja MKD naplaćuje od klijenta, a za račun i u ime društva za osiguranje. Nastali prihod od premija se evidentira u ostale prihode u trenutku nastajanja.

MKD uplaćuje društvu za osiguranje premiju koju je obustavilo od svojih klijenata. Nastali rashod od premija osiguranja evidentira se na ostalim rashodima u iznosu koji pripada kalendarskoj godini, a ostali iznos se vremenski razgraničava za period trajanja polise osiguranja.

Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama za više od 2% menja oporezivu dobit odnosno gubitak iskazan u poreskom bilansu.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u bilansu uspjeha, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za koje se porez takođe priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos ostavarene dobiti za poslovnu godinu, skladno poreznim stopama važećim na dan izvještavanja, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilansne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih ili u suštini važećih na dan izvještavanja.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji MKD očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u bilansu stanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, MKD ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjene vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definiran konačan vijek upotrebe testira se na umanjene vrijednosti te se procjenjuje njezin nadoknadiivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Ostala nefinansijska imovina (osim odgođene porezne imovine) provjerava se na umanjene vrijednosti samo kada postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine i tada se procjenjuje nadoknadiivi iznos te imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadiivog iznosa, u bilansu uspjeha.

Nadoknadiiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u uporabi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u uporabi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generiše uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknadiiva vrijednost se određuje zajedno s imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se naknadno umanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadiive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se umanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

Kapital i rezerve

Zakonske i statutarne rezerve

Zakonom o MKO propisano je da se 5% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dostignu 10% vlastitog kapitala.

Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz ostvarene dobiti.

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz ostvarene dobiti i predstavlja višak rezervacija za umanjenje vrijednosti izračunatog u skladu s propisima ABRS u odnosu na rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunate u skladu sa zahtjevima MSFI-jeva. Skladno trenutnim propisima jednom izračunat iznos rezerve za kreditne gubitke formirane iz ostvarene dobiti može se samo povećavati tj. smanjenja se ne evidentiraju.

Zadržana dobit

Dobit za tekuću godinu raspoređuje se u zadržanu dobit te kako je gore opisano u rezervu za kreditne gubitke formirane iz dobiti i neraspoređeni dobitak predhodne godine.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza.

Primanja zaposlenih

Za penzije zaposlenika MKD plaća doprinose u obvezni penzioni fond s propisanim iznosom doprinosa kojima upravlja Fond PIO Republike Srpske. Obveze za penzije terete troškove u bilansu uspjeha u trenutku obračuna plate.

Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika MKD utvrđuju se učesnici na osnovu kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti MKD. Procijenjeni iznos tereti bilans uspjeha kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen.

Obveze po osnovi drugih dugoročnih primanja zaposlenika kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se kao neto iznos sadašnje vrijednosti obaveze za definisana primanja na datum izvještavanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obaveze koristi se metoda projicirane diskontovane sadašnje vrijednosti. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na datum izvještavanja na potraživanja od države u valuti i s uslovima koji odgovaraju valuti i uslovima obaveze za ta primanja.

Najmovi

Najmovi u kojima MKD kao najmoprimac preuzima sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom klasifikuju se kao finansijski najmovi. Svi ostali najmovi su operativni najmovi.

Trošak najma po osnovi operativnih najмова tereti bilans uspjeha linearnom metodom tokom trajanja ugovora o najmu.

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja MKD u skladu sa MRS 21 Efekti promena deviznih kurseva je konvertibilna marka.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti se preračunavaju u KM po zvaničnom kursu koji važi na dan poslovne promene.

Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjiže se u korist prihoda ili na teret rashoda.

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**4.1. Prihodi od kamata***u KM*

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	2.553.851	1.405.518
Ukupno	2.553.851	1.405.518

Prihodi od kamata odnose se na prihode od redovnih kamata po kratkoročnim kreditima (324.664 KM), prihode od redovnih kamata po dugoročnim kreditima (2.199.005 KM) i zateznih kamata (30.182 KM) po sektorskoj strukturi koja je prikazana u izvještaju.

4.2. Rashodi od kamata*u KM*

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanoj vrijednosti	564.380	330.627
Ukupno	564.380	330.627

Rashodi od kamata odnose se na rashode od kamata po ugovorima o uzetim pozajmicama od banaka (veza napomena broj 4.15) u iznosu od 148.922 KM, rashode kamata po I emisiji obveznica (49.889 KM, veza napomena broj 4.15), rashode kamata po II emisiji obveznica (69.268 KM, veza napomena broj 4.15), rashode kamata po III emisiji obveznica (68.560 KM, veza napomena broj 4.15), rashode kamata po IV emisiji obveznica (100.161 KM, veza napomena broj 4.15), rashode kamata po V emisiji obveznica (55.392 KM, veza napomena broj 4.15), rashode kamata po VI emisiji obveznica (47.499 KM, veza napomena broj 4.15) i rashode kamata po VII emisiji obveznica (24.689 KM, veza napomena broj 4.15).

4.3. Prihodi od naknada i provizija*u KM*

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od naknada i provizija	607.530	269.045
Ukupno	607.530	269.045

Prihodi od ostalih naknada se odnose na prihode od provizija (naknada) za obradu kredita prilikom plasiranja istih (523.807 KM), prihode od provizija za prijevremenu otplatu (21.721 KM), prihodi od clijenata za mjenice (21.335 KM) i ostale prihode od provizija i druge prihode (40.666 KM).

4.4. Rashodi od naknada i provizija*u KM*

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Rashodi od naknada i provizija	162.163	67.555
Ukupno	162.163	67.755

Rashodi ostalih naknada i provizija se odnose na rashode naknada Agencije za bankarstvo Republike Srpske (32.362 KM), naknade za usluge platnog prometa (19.319 KM), naknade za obradu kredita koje Društvo koristi (9.437 KM), troškove mjenica (21.335 KM), naknade za Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (61.948 KM), naknade Centralnoj banci BiH (14.900 KM) i ostale naknade (2.862 KM).

4.5. Obezvredjenje finansijskih sredstava i rezervisanja

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
1. (Neto kreditnigubici)/neto smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	302.138	139.843
2. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja idruga vrijednosna usklađivanja	2.569	973
3. Dobici od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja	5.982	1.473
Ukupno (1+2-3)	298.725	139.343

Ispravke/umanjenje vrijednosti po plasmanima

a) Knjiženja u korist/na teret prihoda, neto

(u KM)

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Kredit plasirani komitentima	295.191	136.010
Potraživanja za kamate i ostala potraživanja	6.947	3.833
Ukupno	302.138	139.843

b) Kretanja tokom godine na ispravkama/umanjenju vrijednosti

u KM

Opis	Kredit plasirani komitentima	Potraživanja za kamate i ostala aktiva	Ukupno
Stanje 31.12.2021. godine	112.146	976	113.121
Izdavanja u toku godine	184.806	6.434	191.241
Ukidanje rezervisanja	-48.796	-2.601	-51.397
Konačan otpis	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	248.156	4.809	252.965
Izdavanja u toku godine	411.862	12.679	424.541
Ukidanje rezervisanja	-116.671	-5.732	-122.403
Konačan otpis			0
Stanje 31.12.2023. godine	543.347	11.756	555.103

4.6. Ostali prihodi

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali prihodi	13.983	6.654
Ukupno	13.983	6.654

Ostali prihodi se odnose na prihode od slanja opomena klijentima (7.744 KM) i prihode od više plaćenih obaveza klijenata (6.239 KM).

4.7. Troškovi zaposlenih

<i>u KM</i>		
POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi zaposlenih	673.412	317.020
Ukupno	673.412	317.020

Troškovi zaposlenih se odnose na troškove neto zarada (430.937 KM), poreza na zarade (29.565 KM), doprinosa na zarade (208.170 KM) i ostalih ličnih primanja (4.740 KM).

4.8. Troškovi amortizacije

<i>u KM</i>		
POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi amortizacije	67.026	54.040
Ukupno	67.026	54.040

4.9. Ostali troškovi i rashodi

<i>u KM</i>		
POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali troškovi i rashodi	449.858	225.631
Ukupno	449.858	225.631

Ostali troškovi i rashodi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Troškovi materijala i energije	86.444
2.	Troškovi proizvodnih usluga	227.055
3.	Nematerijalni troškovi	107.849
4.	Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	24.374
5.	Ostali troškovi	4.136
Ukupno		449.858

Troškovi materijala i energije se odnose na troškove kancelarijskog materijala (29.887 KM), troškove goriva i maziva (26.063 KM), troškove električne energije (11.093 KM), troškove grijanja (5.409 KM), troškove održavanja čistoće (6.998 KM) i ostale troškove (6.994 KM).

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na troškove zakupa poslovnih prostora (89.230 KM), troškove održavanja vozila (35.884 KM), PTT troškove (32.614 KM), troškove reklame i oglasa (27.195 KM), troškove najma softvera (36.715 KM) i ostale troškove (5.417 KM).

Nematerijalni troškovi se odnose na troškove usluge notara i advokata (9.842 KM), smještaja zaposlenih na službenom putu (4.694 KM), komunalne usluge (5.013 KM), takse (4.950 KM), obezbjeđenje objekata i novca (14.810 KM), premije osiguranja (18.017 KM) i ostale troškove (50.523 KM).

Troškovi po osnovu poreza i doprinosa se u najvećem iznosu odnose na troškove naknada za javne prihode po godišnjem finansijskom izvještaju (8.260 KM), troškove poreza na prihod od kapitala (9.118 KM), članarina Udruženju mikrokreditnih organizacija u BiH (5.500 KM) i ostale troškove (1.496 KM).

4.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Gotovina	1.801.240	240.976
Ukupno	1.801.240	240.976

Stanje na transakcionim računima kod poslovnih banaka se odnosi na novčana sredstva kod Ziraat bank d.d. Sarajevo (21.857 KM), Atos banka a.d. Banja Luka (22.725 KM), ASA Banka d.d. Sarajevo (10.416 KM), Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka (254.864 KM), MF banka a.d. Banja Luka (134.966 KM), Privredna banka d.d. Sarajevo (153.758 KM), NLB Banka a.d. Banja Luka (1.180.585 KM), Nova banka a.d. Banja Luka (8.721 KM) i Naša banka a.d. Banja Luka (13.348 KM).

4.11. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Dati krediti i ostali dužnički instrumenti	15.947.397	6.987.461
Neto potraživanje	15.947.397	6.987.461

Pregled datih kredita

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Dati krediti - nedospjeli - bruto	16.288.907
2.	Dati krediti - dospjeli - bruto	201.837
3.	Ispravka/umanjenje vrijednosti	-543.347
Ukupno (1+2-3)		15.947.397

Društvo je prilikom formiranja ispravke/umanjenja vrijednosti za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka/umanjenje vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

Nominalna kamatna stopa koju primjenjuje Društvo iznosi 0,00% do 33,00% u zavisnosti od iznosa kredita i broja mjeseci vraćanja. Društvo prilikom odobravanja kredita naplaćuje naknadu za obradu istog (izuzev pojedinih proizvoda, kao što je pozajmica, blic kredit i revolving kredit gdje nema naknade za obradu).

Na dan 31.12.2023. godine Društvo ima odobrenih 3.040 kreditnih partija, sa prosječno odobrenim kreditom u iznosu od 6.573 KM.

Kreditni se odobravaju na maksimalan period otplate do 120 mjeseci, i u izvještajnom periodu uglavnom preovladavaju dugoročni krediti u odnosu na kratkoročne kredite (64%:36%) u odnosu na ukupan broj kredita.

4.12. Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	4.441	39.373
Ukupno	4.441	39.373

Ostala finansijska sredstva

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Potraživanja za redovnu kamatu - bruto	9.589
2.	Potraživanja za zateznu kamatu - bruto	4.330
3.	Potraživanja za proviziju	2.278
4.	Ispravka/umanjenje vrijednosti	-11.756
Ukupno (1+2+3-4)		4.441

Društvo je prilikom formiranja ispravke/umanjenja vrijednosti za pokriće kreditnih gubitaka primijenilo zahtjeve MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, odnosno plasmane je vrednovalo kao finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, a u skladu sa internom Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 – *Finansijski instrumenti* od marta 2022. godine. Ispravka/umanjenje vrijednosti iskazana po navedenoj metodologiji je veća od ispravke vrijednosti koja bi se dobila primjenom Odluke o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 03/07).

4.13. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM

Opis	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	284.238	284.238
Povećanja:	202.341	202.341
Nove nabavke	202.341	202.341
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	486.579	486.579
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	69.520	69.520
Povećanja:	67.026	67.026
Amortizacija	67.026	67.026
Procjena/obezvredjenje	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	136.546	136.546
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2023. godine	350.033	350.033
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	214.719	214.719

Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme se odnosi na nabavku vozila (99.500 KM), namještaja (28.064 KM) i računarske opreme (74.777 KM).

4.14. Ostala sredstva i potraživanja

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostala sredstva i potraživanja	202.851	98.980
Ukupno	202.851	98.980

Ostala sredstva i potraživanja se odnose na potraživanja za date avanse (14.881 KM) i razgraničena potraživanja za kamatu (187.970 KM).

4.15. Finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti

u KM

POZICIJA	Tekuća godina	Prethodna godina
Uzeti krediti	7.703.248	1.070.635
Izdati dužnički instrumenti	8.319.283	4.715.144
Ukupno	16.022.531	5.785.779

Uzeti krediti se odnose na obaveze prema:

- Privredna banka d.d. Sarajevo (127.540 KM) po ugovoru o dugoročnom revolving kreditu broj 240858 od 30.03.2021. godine na iznos od 1.430.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 4,90%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrokreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na stan u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na dva poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica i hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (992.244 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 249635 od 06.03.2023. godine na iznos od 1.200.000 KM na period od 48 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na nekretninu u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na pet poslovnih prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica, hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica i polisa osiguranja nevedenih nekretnina vinkulirana na banku.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (846.354 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 249894 od 06.04.2023. godine na iznos od 1.000.000 KM na period od 48 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na nekretninu u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na pet poslovnih prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica, hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica i polisa osiguranja nevedenih nekretnina vinkulirana na banku.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (695.700 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 251047/2 od 06.07.2023. godine na iznos od 800.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na nekretninu u Istočnom Novom Sarajevu u vlasništvu fizičkog lica, hipoteka na tri poslovna prostora u Lukavici u vlasništvu pravnog lica, hipoteka na poslovni prostor u Istočnom Novom Sarajevu u suvlasništvu dva fizička lica i polisa osiguranja nevedenih nekretnina vinkulirana na banku.

- Atos bank a.d. Banja Luka (448.844 KM) po ugovoru o kreditu broj 5670450002937606 od 22.08.2023. godine na iznos od 500.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 6,10%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, ugovor o solidarnom jemstvu sa povezanim licem Mikrokreditnom fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, ugovor o solidarnom jemstvu sa fizičkim licem-vlasnik 50,00% osnovnog kapitala Društva, ugovor o solidarnom jemstvu sa fizičkim licem-vlasnik 49,80% osnovnog kapitala Društva, ugovor o ustupanju potraživanja i ugovor o zalaganju kreditnog portfolija u iznosu od 1.500.000 KM.

- Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka (461.968 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 03-163/2023 od 14.09.2023. godine na iznos od 500.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 4,55% + 6-o mjesečni EURIBOR. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice i nalozi povezanog lica Mikrekreditne fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 0,20% osnovnog kapitala Društva, ugovor o solidarnom jemstvu sa povezanim licem Mikrokreditnom fondacije PRO FIN Istočno Sarajevo, ugovor o solidarnom jemstvu sa fizičkim licem-vlasnik 50,00% osnovnog kapitala Društva, ugovor o solidarnom jemstvu sa fizičkim licem-vlasnik 49,80% osnovnog kapitala Društva, ugovor o solidarnom jemstvu sa fizičkim licem-vlasnik 0,20% osnovnog kapitala Društva, ugovor o ustupanju potraživanja i ugovor o zalaganju kreditnog portfolija u iznosu od 500.000 KM.

- Privredna banka d.d. Sarajevo (1.961.991 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 252427 od 13.11.2023. godine na iznos od 2.000.000 KM na period od 48 mjeseci i kamatnom stopom od 4,77%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, hipoteka na nekretninu u Sarajevu u vlasništvu pravnog lica i polisa osiguranja navedene nekretnine vinkulirana na banku.

- NLB Banka a.d. Banja Luka (2.000.000 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 19938433 od 15.12.2023. godine na iznos od 2.000.000 KM na period od 36 mjeseci i kamatnom stopom od 6,10%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice i nalozi Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva, ugovor o ustupanju potraživanja i ugovor o zalaganju kreditnog portfolija u iznosu od 2.000.000 KM.

- Naša banka a.d. Banja Luka (200.000 KM) po ugovoru o dugoročnom kreditu broj 5540000000762259 od 05.12.2023. godine na iznos od 200.000 KM na period od 18 mjeseci i kamatnom stopom od 7,95%. Obezbjedenje po navedenom ugovoru su mjenice Društva, mjenice fizičkog lica-vlasnika 50,00% osnovnog kapitala Društva i mjenice fizičkog lica-vlasnika 49,80% osnovnog kapitala Društva.

Izdati dužnički instrumenti se odnose na:

- Obaveze po emitovanim obveznicama II emisije (593.419 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 15.09.2021. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-580-2/21 od 15.10.2021. godine odobrila prospekt za drugu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 18.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeca od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama III emisije (675.523 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 24.01.2022. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-57-3/22 od 06.04.2022. godine odobrila prospekt za treću emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 13.505 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeca od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama IV emisije (1.063.152 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 07.09.2022. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-492-3/22 od 04.10.2022. godine odobrila prospekt za četvrtu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 16.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeca od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama V emisije (744.329 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 15.12.2022. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-660-2/22g/23 od 18.01.2023. godine odobrila prospekt za petu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 10.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeca od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama VI emisije (1.398.649 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 16.05.2023. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-324-3/23 od 15.06.2023. godine odobrila prospekt za šestu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 16.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeca od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama VII emisije (1.900.264 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 02.08.2023. godine i 11.08.2023. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-452-1/23 od 23.08.2023. godine odobrila prospekt za sedmu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 20.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

- Obaveze po emitovanim obveznicama VIII emisije (1.650.000 KM) na osnovu odluke Skupštine Društva od 09.10.2023. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem broj 01-UP-31-556-1/23 od 07.11.2023. godine i rješenjem broj 01-UP-31-556-7/23 od 08.12.2023. godine odobrila prospekt za osmu emisiju obveznica. Upisano je i uplaćeno 16.500 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, sa rokom dospijeaća od 3 godine uz mjesečnu isplatu glavnice i kamate i kamatnom stopom od 7,50%. Obezbjedenje po navedenoj emisiji su mjenice Društva. Cijena po kojoj je izvršena uplata obveznica je 100 KM po obveznici.

4.16. Obaveze za porez na dobit

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze za porez na dobit	36.725	27.580
Ukupno	36.725	27.580

4.17. Ostale obaveze

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostale obaveze	241.716	419.019
Ukupno	241.716	419.019

Ostale obaveze

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Unaprijed naplaćeni anuiteti	149.401
2.	Obaveze za neto plata i naknade plata	68.840
3.	Obaveze prema dobavljačima	19.542
4.	Ostale obaveze	3.933
Ukupno		241.716

4.18. Kapital

POZICIJA	u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Vlasnički udjeli	500.000	500.000
2. Zakonske rezerve	42.456	17.984
3. Dobit tekuće godine	862.859	489.451
4. Neraspoređena dobit iz ranijih godina	599.675	341.696
Ukupno (1+2+3+4)	2.004.990	1.349.131

Prema rješenju Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 061-0-Reg-23-000431 od 17.08.2023. godine vlasnička struktura Društva je slijedeća:

R/b	Opis	% učešća
1.	Zdravko Vidović	50,00
2.	Jovan Adžić	49,80
3.	Đorđe Komlenović	0,20
U k u p n o		100,00

Društvo je ostvarilo dobitak tekuće godine u iznosu od 862.859 KM. Društvo na 31.12.2023. godine ima iskazan neto kapital obračunat u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske u iznosu od 2.004.990 KM, dok je propisani minimum 500.000 KM.

4.19. Povezana lica

Povezana lica sa Društvom su osnivači Jovan Adžić, Đorđe Komlenović, Zdravko Vidović, članovi Upravnog odbora, Odbora za reviziju i sa njima povezana pravna i fizička lica, te pravno lice MKF Pro Fin Istočno Sarajevo. U izvještajnom periodu Društvo nije imalo transakcije sa povezanim licima.

4.20. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova Društva sa stanjem na dan 31.12.2023. godine Društvo vodi 17 sudskih sporova u korist Društva zbog naplate potraživanja po plasmanima u iznosu od 87.332KM.

4.21. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti. Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo u toku 2023. godine nije imalo kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske.

4.22. Događaji nakon datuma bilansiranja

Prema izjavi ovlašćenog lica Društva, nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.

4.23. Sprovođenje zakona o sprečavanju pranja novca

Na osnovu člana 18a. Zakona o MKO („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 64/06 i 116/11), Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 47/14 i 46/16), Pravilnika o sprovođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 41/15), Odluke Agencije za bankarstvo o minimalnim standardima aktivnosti mikrokreditnih organizacija na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/12) Upravni odbor Društva je usvojio Program za upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Navedenim programom Društvo je odredilo:

- Politike prihvatljivosti klijenata
- Politike i procedure identifikaciji i praćenju aktivnosti klijenta
- Politike upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.
- Listu pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih transakcija i
- Obrasce izjava i upitnika za klijente.

Upravni odbor Društva je imenovao odgovorno lice koje će imati odgovornost za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i njegovog zamjenika.

Ovlašteno lice za usklađivanje Društva sa propisanim zahtjevima za aktivnosti protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti treba da:

- ima direktnu ili neposrednu vezu sa Upravnim odborom i direktorom Društva;
- ima jednog zamjenika;
- je odgovoran da osigura uredno funkcionisanje linije izvještavanja prema nadležnim institucijama, propisane zakonom i drugim propisima, o svim transakcijama preko propisanog iznosa, svim povezanim i sumnjivim transakcijama;
- ima odgovarajuće kvalifikacije, znanja, iskustva i dobru radnu i moralnu reputaciju;
- svakodnevno prima izvještaje o sumnjivim aktivnostima klijenata;
- svakodnevno prima izvještaje o sumnjivim aktivnostima klijenata;
- ima ovlaštenja da izda nalog relevantnim zaposlenim za sprovođenje procedura iz zakona, propisa i Programa i o tome obavijesti direktora/Upravni odbor;
- može da prati domaće i procedure u odnosima sa inostranstvom radi provjere potencijanih sumnji;
- preduzima korake za unapređenje svojih znanja i sposobnosti i znanja i sposobnosti radnika koji su njemu podređeni i ostalih relevantnih radnika Društva;
- najmanje jedanput polugodišnje podnosi izvještaj Upravnom odboru i direktoru Društva o postupanju Društva i njegovoj usklađenosti sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i aktivnostima koje su preduzete protiv otkrivenih sumnjivih klijenata;
- dostavljati Agenciji za bankarstvo Republike Srpske redovne mjesečne izvještaje na propisanim formatima;
- najmanje jedanput polugodišnje izvrši procjenu adekvatnosti postojećih programa, politika i procedura i Upravnom odboru daje prijedloge za njihovo ažuriranje ili unapređenje;
- pruža punu potrebnu podršku u aktivnostima koje provodi interna revizija Društva;
- u svoje procedure uključi i elemente za internu istragu o odgovornosti radnika Društva koje je zanemarilo svoje dužnosti u ovoj oblasti, u skladu sa drugim internim aktima koji regulišu disciplinske i druge odgovornosti zaposlenih;
- vrši provjeru dosijea u smislu dokumentovanosti istih, a vezano za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

U svom poslovanju, Društvo iz predmetne oblasti poštuje sve važeće zakonske i podzakonske akte kao što su:

Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 47/14 i 46/16);

Pravilnik o procjeni rizika, podacima, informacijama, dokumentaciji, metodama identifikacije i ostalim minimalnim pokazateljima neophodnim za efikasno provođenje odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 93/2009);

Odluke o minimalnim standardima aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik BiH” 68/12);

Prilozi iz Odluke o minimalnim standardima aktivnosti banaka na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik BiH” broj 68/12);

Zakon o MKO, član 18a. („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 64/06 i 116/11) i druge zakonske i podzakonske akte načela/elementi sprečavanja pranja novca su implementirani i u mnogim drugim internim aktima Društva.

U skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca, Društvo svakodnevno u FOO dostavlja izvještaje o pojedinačnim i povezanim gotovinskim transakcijama u iznosima od 30.000 KM i više (i u njihovoj protivvrijednosti). O svakoj transakciji ili licu sumnjive prirode podaci i dokumentacija se dostavljaju odmah nakon pojavljivanja sumnje. Sve transakcije (redovni dnevni izvještaji i prijava sumnjive transakcije) se u FOO dostavljaju elektronskim putem, s tim da se prijava sumnjivih transakcija dostavlja i u pismenoj formi zajedno sa pratećom dokumentacijom.

Društvo za povezanu gotovinsku transakciju uzima period od 24 sata unazad od dana sačinjavanja redovnog dnevnog izvještaja. Pored izvještaja prema FOO, Društvo svaki mjesec u propisanom roku i na propisani način dostavlja i izveštaj prema Agenciji za bankarstvo Republike Srpske iz oblasti sprečavanja pranja novca. Društvo od nadležnih institucija (FOO, ABRS, sud, itd.) redovno dobija zahtjeve za dostavljanjem podataka, dokumentacije i informacija u vezi komitenta i transakcija koje se obavljaju u Društvu, a istima se tražena dokumentacija na propisan način i u zadatim rokovima dostavlja.

Funkcionisanje sistema sprovođenja Zakona o sprečavanju pranja novca u Društvu, provereno je od strane eksternog revizora putem testova internih kontrola i nisu uočene sumnjive transakcije koje Društvo nije prijavilo Finansijsko obavještajnom odjelu (FOO), koji radi pri Agenciji za istrage i zaštitu BiH. Takođe, pregledom kreditnih dosijea, na bazi uzorka, utvrđeno je da isti sadrže dokumentaciju kojom se dokazuje porijeklo sredstava čija je namjena otplata kredita, a u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima aktivnosti mikrokreditnih organizacija na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Nadalje, interna revizija je u februaru 2023. godine izvršila kontrolu: redovnog ažuriranja i procjene adekvatnosti programa za upravljanje rizikom pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, ažuriranja registra profila klijenata kontrolu definisanih poslova i obaveza ovlaštenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, a sve u skladu sa rješenjem Agencije za bankarstvo broj 02-21-214-2095-3/22 od 15.12.2022. godine. Navedeni izvještaj je razmatrao Odbor za reviziju na sjednici održanoj 13.02.2023. godine. Društvo je obavijestilo Finansijsko obavještajno odjelenje (FOO), koji radi pri Agenciji za istrage i zaštitu BiH o imenovanju ovlaštenog lica za izvršenje dužnosti u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH” 47/14 i 46/16).

4.24. Eksternalizacija

Društvo je aktivnosti na pojedinim poslovnim procesima povjerilo pravnim licima kako je navedeno u tabeli ispod.

Ugovor o berzanskom posredovanju	Advantis broker a.d. Banja Luka
Ugovor o pružanju usluga (fizičko teh. obezbjeđenje)	Alpha Security d.o.o. Banja Luka
Ugovor o izvođenju radova ugradnje alarmnog sistema	Alpha Security d.o.o. Banja Luka
Ugovor o zastupanju	Advokatsko društvo HEAD legal d.o.o. Tuzla
Ugovor o pružanju usluga – ažuriranje kontnog plana i šeme knjiženja	MF Software d.o.o. Banja Luka
Ugovor o vršenju usluga – održavanje web stranice	Dalibor Čajević